

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารแผนกลยุทธ์ ของโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาที่ 10 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ผู้อำนวยการ ครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 10 จำนวน 117 คน (คณะกรรมการประสานงานวิชาการจัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 10.2549:2)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้รับผิดชอบงานแผนกลยุทธ์ ได้แบ่งขนาดของโรงเรียนตามสัดส่วนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อจำนวนนักเรียน สามารถแบ่งขนาดของโรงเรียน ได้ 2 ขนาดคือ ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป มีคณะกรรมการสถานศึกษา 15 คน โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน มีจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่มได้ 35 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 35 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 35 คน และครูผู้รับผิดชอบงานแผนกลยุทธ์ 35 คน รวมทั้งสิ้น 105 คน จำแนกดังนี้

2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 35 คน ตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ จากโรงเรียนขนาดใหญ่ 27 คน และจากโรงเรียนขนาดเล็ก 8 คน

2.2 ครู 35 คนตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ จากโรงเรียนขนาดใหญ่ 27 คน และ จากโรงเรียนขนาดเล็ก 8 คน

2.3 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 35 คน ตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ จากโรงเรียนขนาดใหญ่ 27 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 8 คน รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาด โรงเรียน	สถานภาพ						รวม	
	ผู้อำนวยการ		ครูผู้รับผิดชอบ งานแผนกลยุทธ์		ประธานคณะกรรมการฯ			
	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ใหญ่	30	27	1,047	27	30	27	1,107	81
เล็ก	9	8	112	8	9	8	120	24
รวม	39	35	1,361	35	39	35	1,227	105

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด 1 ฉบับ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารแผนกลยุทธ์สถานศึกษา

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ ขอบข่าย การดำเนินงานตาม กระบวนการบริหารแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา

3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีสร้างเครื่องมือ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบสอบถามปลายเปิด (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545 : 66-96)

3.3 สร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย ทั้ง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การนำแผนไปใช้ ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ ขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามที่เสนอแนะของ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อ 3.4 แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาค่า IOC โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

3.5.1 นายสุพงษ์ โพนเมืองหล้า ครู ก.ศ.2 วุฒิ กศ. ม. (ไทยคดีศึกษา) ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร เทศบาลเมืองมหาสารคาม ตรวจสอบด้านการใช้ ภาษา

3.5.2 นายสมหมาย โมฆรัตน์ วุฒิ กศ.ม. (การวัดผลและประเมินผล) รอง ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่มหาสารคามเขต 3 ตรวจสอบด้านสถิติ

3.5.3 นางสมปอง มาดย์แทน วุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ สถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย เทศบาลเมืองมหาสารคาม ตรวจสอบด้านเนื้อหา

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

3.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เขต 2 และ เขต 3 จำนวน 30 คน 30 ฉบับ

3.8 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อกับผลรวม (Item total Correlation) มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .353 - .885 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .981

3.9 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมขั้นตอนดังนี้

4.1 ผู้วิจัยได้นำส่งหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการกองการศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้มีหนังสือถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 10 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากผู้อำนวยการกองการศึกษา สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และเดินทางรับแบบสอบถามคืนโดยตนเอง จนครบตามจำนวนที่ต้องการ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ได้จัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษา

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลเป็นรายชื่อตามเกณฑ์ ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102)

ระดับปฏิบัติ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

6.3 สถิติที่ใช้เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนผู้ช่วยชาลย

6.4 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน ใช้ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงนำไปทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)